įžemio, 60 cm gylyje, aptikta viena čerpė, padengta žalia glazūra. Ateityje pastato vietą reikėtų ištirti. Žvalgomieji tyrinėjimai Zapyškyje parodė, kad senamiestyje yra susiformavę archeologiškai vertingi XVI–XVIII a. sluoksniai. Būtina nustatyti kultūrinio sluoksnio paplitimo ribas, o senamiestį saugoti kaip archeologijos paminklą.

SMALL TOWNS AT THE LOWER NEMUNAS

In 2000, an expedition from LIH performed surveying investigation in old parts of Jurbarkas, Seredžius, Veliuona and Zapyškis. The investigation in Jurbarkas and Veliuona was performed for objects of monument preservation (the sites of future house building and ground-digging were surveyed), in other locations – for scientific purposes. In Jurbarkas and Veliuona, only layers dated to the 19th–20th centuries were fixed. In Seredžius Old Town, the total area of 11 m^2 was examined, layers to 100 cm thick dated to the 17th–18th centuries were fixed, the place of the formed building was localized. In the central part of Zapyškis Old Town, 2 trenches and 5 test pits – the total area of 35 m^2 – were investigated. It was found out that the layer to 100 cm thick dated to the 16th–18th centuries with abundant finds of that period was formed there. A part of the site of a building dated to the 16th–18th centuries was localized and explored as well. Ceramic artifacts usable in housekeeping or construction, coins of local and foreign states dated to the 16th–18th centuries, leaden textile seal, metal works were found as well.

REPREZENTACINIŲ RŪMŲ ANSAMBLIO (ATR 45) S. DAUKANTO G. NR. 3/8, UNIVERSITETO G. NR. 6, TOTORIŲ G. NR. 28, VILNIUJE TYRINĖJIMAI

Daiva LUCHTANIENĖ

2000 m. gegužės mėn. Reprezentacinių rūmų ansamblio teritorijoje PRI archeologų grupė „Antiqua“ toliau tęsė 1995 m. pradėtus archeologinius tyrinėjimus, susijusius su ansamblio rekonstrukcija ir pritaikymu LR Prezidentūrai. (žr. *ATL 1998 ir 1999 metais,* V., 2000, p. 452–457). 2000 m. buvo tiriamas plotas 22 (58 m^2) ūkiniame kieme ties vartais iš Totorių gatvės. Tirtas maždaug 2 m storio kultūrinis sluoksnis. Nesuardytos struktūros 1,1 m storio kultūrinis sluoksnis aptiktas 0,7 m gylyje nuo žemės paviršiaus. Tai juoda žemė su smėlio tarpsluoksniais. Ploto Š dalyje (maždaug 3 m) jis sunaikintas nesenų (veikiausiai apie 1977 m.) žemės darbų metu. Sluoksnyje buvo daug angliukų, apdegusios medienos – skiedrų, pagaliukų. Archeologinių radinių nedaug. Daugiausia rasta puodų šukių ir dubeninių koklių fragmentų. Kai kurie puodų pakraštėliai yra būdingo XV a. profiliavimo. 0,8 m gylyje buvo surastas geležinis įtveriamasis strėlės antgalis (plunksna lapo pavidalo), sidabrinė moneta – lietuviškas Aleksandro Jogailaičio (1492–1506 m.) denaras. Ploto PV kampe pastebėta spalvoto metalo šlako sankaupa. Ploto R dalyje surasta apdegusių, surūdijusių, sunkiai identifikuojamų geležinių dirbinių. Aptik-

tas kaulinio dirbinio, veikiausiai peilio kriaunų, ruošinys. Ploto viduryje užfiksuotos šulinio liekanos – ne visai išlikusios dvi tašytų rąstų rentinio eilės. Šulinio viduryje rastos geležinio peilio kaulinės kriaunos. Į ŠV nuo šulinio fiksuota stulpavietė – veikiausiai svirties. Įžemis – stambiagrūdis smėlis pasiektas H_{abs} 96,35 m.

Remiantis archeologiniais radiniais, aukščiau aprašytas tirtas kultūrinio sluoksnio horizontas datuojamas XVI a. pirma puse. Tai to paties gamybinio kvartalo, tyrinėto ankstesniais metais parko teritorijoje, dalis. Manytume, jog šioje vietoje galėjo būti gyvenama ir vystoma žmonių veikla jau XV a., tačiau vėliau šio laikotarpio kultūrinis sluoksnis buvo sujauktas.

INVESTIGATIONS OF THE SET OF REPRESENTATIVE PALACE (ATR 45) AT S. DAUKANTO SQUARE 3/8, UNIVERSITETO STREET, TOTORIŲ STREET 28 IN VILNIUS

"Antiqua" archaeological group from the IMR continued the archaeological investigation started in 1995. The area of 58 m^2 was explored, a 2 m thick habitation layer with earliest horizon dated to the first half of the 16th century was obtained. Pottery, plane tiles, metal works, hafted iron arrowhead, silver coin were found. Remains of a wooden well were obtained.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI VILNIUJE, ARKLIŲ IR VRUBLEVSKIO GATVĖSE

Tauras POŠKA

2000 m. gegužės mėn. PRI atliko archeologinius žvalgymus Vilniuje, **Vrublevskio gatvėje**, įrengiamų kanalizacijos šulinių ir trasos vietose. Darbų metu iškasti 4 šurfai ir 30 m ilgio trasa.

Šurfas 1 buvo iškastas Vrublevskio g. važiuojamoje dalyje, 4,7 m į R nuo Vrublevskio g. namo Nr. 6 ŠR kampo. Šurfo vietoje kultūrinio sluoksnio horizontai suardyti iki 0,7 m gylio. Giliau atidengtas 0,9 m storio juodos žemės sluoksnis. Jame gausu XVI–XVII a. datuojamų buitinės keramikos puodyninių ir plokštinių koklių fragmentų. Giliau slūgsojo juodžemio su durpėmis sluoksnis. Pasiekus projektinį 2,1 m gylį, šurfas daugiau nekastas ir įžemis nepasiektas. PRI geologas V. Vaitiekūnas šurfo vietoje padarė gręžinį ir nustatė, jog kultūrinio sluoksnio storis – 2,8 m.

Šurfas 2 buvo iškastas Vrublevskio g. važiuojamoje dalyje, 5,2 m į PR nuo Vrublevskio g. namo Nr. 6 ŠR kampo. Nustatyta, kad V šurfo pusėje kultūrinio sluoksnio horizontai iki 2,1 m gylio suardyti tiesiant inžinierines komunikacijas. Šurfo R pusėje kultūrinio sluoksnio horizontai iki 0,7 m gylio permaišyti. Giliau surastas 0,7 m storio juodos žemės sluoksnis su XVI–XVII a. datuotais buitinės keramikos ir plokštinių koklių fragmentais. Po juoda žeme slūgsojo 0,7 m tamsiai pilkos žemės sluoksnis su smulkiomis griuvenomis. Jame rasta keletas XVI–XVII a. datuotinų buitinės keramikos fragmentų. Pasiekus projektinį 2,1 m gylį, šurfas giliau nekastas, I įžemis nepasiektas.

Trasa kasta į ŠV nuo šurfo 2 iki šulinio, esančio Lietuvos MA bibliotekos